

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавський державний аграрний університет

Кафедра бухгалтерського обліку та економічного контролю

Відділ із забезпечення освіти дорослих та інноваційного розвитку

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ,
АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ
УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

*Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції,
присвяченої пам'яті професора, заслуженого працівника вищої школи
Дмитра Мусійовича Фесенка*

ПОЛТАВА 2022

УДК 657: 332.025.12 : 65.014.1
А 43

Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Полтава, 14 – 15 квітня 2022 р. Полтава, 2022. 847 с.
(Посвідчення Українського інституту науково-технічної експертизи та інформації № 08 від 12 січня 2022 р.)

Організаційний комітет:

Дорогань-Писаренко Людмила – к.е.н., професор, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень Полтавського державного аграрного університету

Давидюк Тетяна - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і фінансів Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

Довбня Світлана – д.е.н., професор, завідувачка кафедри економіки та підприємництва ім. Т.Г. Беня Українського державного університету науки та технологій.

Зоря Олексій – д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Малишкін Олександр - д.е.н., професор, САРА, експерт з обліку та оподаткування

Муравський Володимир - д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування Західноукраїнського національного університету

Нікішина Оксана - д.е.н., с.н.с., завідувачка відділом ринкових механізмів та структур ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України»

Перерва Петро - д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

Руцишин Надія - д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, економічної безпеки, банківської справи та страхового бізнесу Львівського торговельно-економічного університету

Славкова Олена - д.е.н, професор кафедри бухгалтерського обліку, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету

Сук Петро - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

Тоцька Олеся - д.е.н., доцент, професор кафедри фінансів Волинського національного університету імені Лесі Українки

Вараксіна Олена - к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної, керівник відділу із забезпечення освіти дорослих та інноваційного розвитку Полтавського державного аграрного університету

Воронько-Невіднича Тетяна - к.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету

Дранус Валентин – к.е.н., доцент кафедри фінансів і кредиту Чорноморського національного університету імені Петра Могили

Канцедал Наталія – к.е.н., доцент, професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавського державного аграрного університету

Лега Ольга – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавського державного аграрного університету

Лпський Роман – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавського державного аграрного університету

Мельничук Ірина - к.е.н., доцент кафедри обліку, аудиту та фінансів Університету економіки і підприємництва

Прийдак Тетяна– к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю, завідувач відділу з питань інтелектуальної власності Полтавського державного аграрного університету

Прокопишин Оксана – к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

Яловега Людмила – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю, фахівець внутрішнього аудиту процесів діяльності та моніторингу якості освіти Полтавського державного аграрного університету

Конференція присвячена пам'яті видатного науковця, Заслуженого працівника вищої школи Української РСР, професора Дмитра Мусійовича Фесенка. У збірнику матеріалів науково-практичної конференції розміщено результати досліджень вітчизняних науковців, присвячених актуальним проблемам та перспективам розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством.

© Кафедра бухгалтерського обліку та економічного контролю, 2022

© Полтавський державний аграрний університет, 2022

Терлецька В.О.

Національний університет «Львівська політехніка»

Особливості моделювання розвитку венчурного бізнесу..... 541

Ходирева О.О.

Національний технічний університет «Харківський Політехнічний інститут»

Обґрунтування необхідності впровадження стратегічного контролінгу для управління розвитком підприємства..... 544

Чорна Н.О.

Дніпровський технікум зварювання та електроніки імені Є.О. Патона

Роль інноваційного менеджменту в управлінні інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємств..... 547

Шиманська О.В.

ВСП Уманський фаховий коледж технологій та бізнесу УНУС

Головні напрямки активізації інноваційно-інвестиційного розвитку агроформувань 550

ОБГРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО КОНТРОЛІНГУ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

Стратегічний контролінг стимулює успішну діяльність підприємства в майбутньому і допомагає підприємству ефективно використовувати його конкурентні переваги. В системі стратегічного контролінгу важливо ефективно поєднувати методичну, інформаційну, регулюючу і оцінюючу базу. Складні, багаторівневі і мультифункціональні підходи повинні бути зрозумілі самому менеджменту і персоналу, не ускладнювати роботу, а сприяти зростанню ефективності, деталізації позицій і обґрунтування рішень.

Аналіз сучасного стану українських підприємств вказує на низьку ефективність управлінської роботи стосовно результатів діяльності підприємств. Тому важливість впровадження нових підходів до управління машинобудівними підприємствами є очевидним та свідчить про необхідність актуальних підходів до менеджменту підприємства [1,2,3].

Беззаперечним є той факт, що машинобудівні підприємства повинні звернути увагу на досвід зарубіжних компаній, які в межах технологій стратегічного управління набули неабиякого досвіду. Так О. О. Шапуров вказує на необхідність оцінювання ефективності розвитку вітчизняних підприємств на підставі технологій стратегічного управління, що використовує ці оцінки об'єкта управління на стадії контролю [4]. Саме тому ми пропонуємо впровадження стратегічного контролінгу в систему управління розвитком підприємства.

Аналізуючи організаційну структуру підприємств, фінансовий стан за останні роки, підхід щодо управління тощо, у попередніх розділах було визначено, що одним із недоліків є те, що контрольно-інформаційна система неспроможна забезпечити якісну інформаційну підтримку прийняття управлінських рішень. Саме тому, зазначений стан підприємств свідчить про необхідність кардинальних змін за багатьма напрямками, одним з яких є застосування інноваційної системи стратегічного управління підприємством. Тому необхідність ретельної перевірки усіх параметрів функціонування підприємства, забезпечення якісної інформаційної підтримки управлінських рішень та визначення стратегічних напрямів його діяльності та контроль досягнення визначених цілей є сигналами до реалізації системи контролінгу в найближчому майбутньому.

Таким чином необхідність вдосконалення управління розвитком машинобудівних підприємств можна розглядати з позиції трьох рівнів: на загальнодержавному або макрорівні, на галузевому або мезорівні та на рівні безпосередньо самого підприємства або мікрорівні. Змістовність та обґрунтування необхідності впровадження системи стратегічного контролінгу

для управління розвитком на машинобудівних підприємствах зображено на рисунку 1.

Рис. 1. - Обґрунтування необхідності впровадження стратегічного контролінгу для управління розвитком підприємства

Згідно визначеним потребам побудови моделі стратегічного контролінгу, сучасні промислові підприємства не можуть уникнути багатьох перепонів ефективного функціонування, що заважають досягти економічних результатів діяльності, а саме: мінливості зовнішнього середовища, яка виявляється в зміні конкурентного середовища, інноваційного потенціалу інформаційної та комунікативної техніки; зміні цінностей на ринку праці та в суспільстві; необхідності цільового контролю підприємства, побудові моделі антикризового управління промисловим підприємством; ускладненні системи управління підприємством тощо.

Особливу увагу привертають такі проблеми, пов'язані з формуванням та реалізацією управлінських рішень: забезпечення інструментальної та методологічної бази підтримки стратегічних управлінських рішень, формування сучасної обліково-аналітичної підсистеми в управлінні підприємством, підвищення гнучкості та стійкості підприємства, переміщення акценту з контролю минулого на аналіз майбутнього.

Спираючись на теоретичні підходи щодо контролінгу розглянути в

першому розділі, результати вищезначених та власних досліджень можемо стверджувати, що при формуванні та функціонуванні забезпечення системи управління розвитком в межах стратегічного контролінгу необхідно враховувати і вирішувати такі завдання:

- забезпечити координацію підрозділів підприємства в інформаційній системі та релевантність економічної інформації для менеджерів щодо встановлення кількісних і якісних цілей підприємства в межах встановленої відповідальності за стратегічне планування і розробку альтернативних стратегій;

- розробляти та удосконалювати управлінські технології реєстрації зовнішньої і внутрішньої економічної інформації та створювати комплекс індикаторів, що покладаються в основу розробки та оцінки стратегічних планів;

- реалізовувати технології визначення «вузьких» і пошуку «слабких» місць в поточній бізнес-моделі компанії;

- визначати контрольні показники і розробляти методи їх розрахунку відповідно до встановлених стратегічних цілей розвитку;

- розробляти управлінські технології формування звітності для менеджерів щодо порівняння планових (нормативних) і фактичних значень контрольних показників з метою виявлення причин та наслідків відхилень при реалізації стратегічних ініціатив.

Список використаних джерел:

1. Манойленко О. В., Ходирєва О. О. Контролінг як сучасний метод управління ресурсним потенціалом промислового підприємства. *Management resource potential of economic entities in the context of global economic transformations* : мат. науково-практ. INTERNET-конф., м. Харків – Пшеворськ, 19 черв. 2019 р.

2. Ходирєва О. Сучасний стан та проблеми розвитку машинобудівних підприємств України. *Економічний аналіз*. 2021. Т. 31, № 1. С. 227–238.

3. Ходирєва О. О. Теоретичні аспекти формування системи управління факторами розвитку промислового підприємства на засадах стратегічного контролінгу. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2021. Т. 37. С. 88–94.

4. Шапуров О. О. Підвищення ефективності виробничо-господарської діяльності машинобудівних підприємств на основі стратегічного управління. *Економіка та держава*. 2009. Т. 10. С. 41–44.

